

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 8 Mai 2019

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/5655>

206

1 Cwestiynau i Weinidog yr Economi a Thrafnidiaeth

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd cwestiynau 1 – 3 a 5 – 9. Tynnwyd cwestiwn 4 yn ôl. Atebwyd cwestiwn 6 gan Ddirprwy Weinidog yr Economi a Thrafnidiaeth. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Cwnsler Cyffredinol a'r Gweinidog Brexit (yn rhinwedd ei gyfrifoldebau fel Gweinidog Brexit)

Dechreuodd yr eitem am 14.21

Gofynnwyd cwestiynau 1 – 6 ac 8. Tynnwyd cwestiwn 7 yn ôl. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Ni ddewiswyd unrhyw Gwestiynau Amserol.

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.02

Gwnaeth **Sian Gwenllian** ddatganiad am Robin Llywelyn Williams, dyn ifanc o Arfon a fu farw yn 26 oed ar ôl brwydro yn erbyn canser am dair blynedd a hanner. Roedd Llywelyn neu “Llew” yn weithredwr yn ei gymuned. Roedd yn gweithio fel Cyngorydd,

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

drwy bwyllgorau lleol, llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Llanrug, ac yn brif chwaraewr mewn Bandiau Prês lleoll a chôr Dyffryn Peris.

Gwnaeth **Jayne Bryant** ddatganiad am 30 mlynedd o Wyl Werin Tŷ Tredegar, sy'n digwydd y penwythnos hwn.

Aelodaeth Pwyllgor (5 munud)

Dechreuodd yr eitem am 15.06

NDM7049 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.3, yn dileu Gareth Bennett (Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig) fel Aelod o'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

5 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – E-chwaraeon

Dechreuodd yr eitem am 15.07

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7044 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod yr effaith gynyddol y mae'r diwydiant e-chwaraeon yn ei chael ar economïau lleol ledled y byd, megis twrnameintiau 2017 yn Valencia a Cologne a ddenodd rhwng 15,000 a 40,000 o gefnogwyr.
2. Yn nodi bod Adran Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon Llywodraeth y DU yn cynnal ymchwiliad i archwilio'r potensial ar gyfer e-chwaraeon yn y DU, ymhlith tueddiadau eraill o ran technoleg.
3. Yn croesawu argymhellion adolygiad Bazalgette o'r diwydiannau creadigol, a gomisiynwyd gan Lywodraeth y DU, sy'n amlinellu argymhellion ar gyfer sut y gall y sector e-chwaraeon fod yn sail i dwf economaidd y DU yn y dyfodol, drwy:

- a) godi statws e-chwaraeon gyda chystadlaethau a noddir gan y Llywodraeth, timau cenedlaethol, a sylw yn y cyfryngau; a
- b) cynyddu buddsoddiad Llywodraeth y DU o £23.7 miliwn yn ychwanegol dros bum mlynedd i ymestyn rhaglenni datblygu llwyddiannus ac arloesol cronfa gemau'r DU a'r 'Transfuzer'.

4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

- a) archwilio manteision economaidd posibl y diwydiant e-chwaraeon yng Nghymru;
- b) ymgynghori â rhanddeiliaid addas i drefnu a chynnal cystadleuaeth ryngwladol e-chwaraeon yng Nghymru;
- c) adrodd yn ôl i'r Cynulliad ar gynnydd, erbyn 1 Hydref 2019.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
24	0	30	54

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu pwynt 4 a rhoi yn ei le:

Yn nodi'r buddsoddiadau sylweddol a wnaed gan Lywodraeth Cymru a'i phartneriaid dros y blynyddoedd diwethaf sydd wedi helpu i greu sector Diwydiannau Creadigol ffyniannus yng Nghymru.

Yn nodi bwriad Llywodraeth Cymru i fabwysiadu dull trawslywodraethol o ehangu'r diwydiant e-chwaraeon yng Nghymru, gan gydnabod y ffaith y bydd y Sector Diwydiannau Creadigol yn cyfrannu'n sylweddol at ei lwyddiant.

Yn galw ar Lywodraeth y DU i sicrhau bod Cymru a'r gweinyddiaethau datganoledig eraill yn derbyn cyllid ychwanegol ar gyfer y diwydiannau creadigol fel bod modd iddynt fanteisio ar gyfleoedd newydd o fewn yr economi creadigol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
30	0	24	54

Derbyniwyd gwelliant 1.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7044 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn cydnabod yr effaith gynyddol y mae'r diwydiant e-chwaraeon yn ei chael ar economïau lleol ledled y byd, megis twrnameintiau 2017 yn Valencia a Cologne a ddenodd rhwng 15,000 a 40,000 o gefnogwyr.
2. Yn nodi bod Adran Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon Llywodraeth y DU yn cynnal ymchwiliad i archwilio'r potensial ar gyfer e-chwaraeon yn y DU, ymhlith tueddiadau eraill o ran technoleg.
3. Yn croesawu argymhellion adolygiad Bazalgette o'r diwydiannau creadigol, a gomisiynwyd gan Lywodraeth y DU, sy'n amlinellu argymhellion ar gyfer sut y gall y sector e-chwaraeon fod yn sail i dwf economaidd y DU yn y dyfodol, drwy:
 - a) godi statws e-chwaraeon gyda chystadlaethau a noddir gan y Llywodraeth, timau cenedlaethol, a sylw yn y cyfryngau; a
 - b) cynyddu buddsoddiad Llywodraeth y DU o £23.7 miliwn yn ychwanegol dros bum mlynedd i ymestyn rhaglenni datblygu llwyddiannus ac arloesol cronfa gemau'r DU a'r 'Transfuzer'.
4. Yn nodi'r buddsoddiadau sylweddol a wnaed gan Lywodraeth Cymru a'i phartneriaid dros y blynyddoedd diwethaf sydd wedi helpu i greu sector Diwydiannau Creadigol ffyniannus yng Nghymru.
5. Yn nodi bwriad Llywodraeth Cymru i fabwysiadu dull trawslywodraethol o ehangu'r diwydiant e-chwaraeon yng Nghymru, gan gydnabod y ffaith y bydd y Sector Diwydiannau Creadigol yn cyfrannu'n sylweddol at ei lwyddiant.
6. Yn galw ar Lywodraeth y DU i sicrhau bod Cymru a'r gweinyddiaethau datganoledig eraill yn derbyn cyllid ychwanegol ar gyfer y diwydiannau creadigol fel bod modd iddynt fanteisio ar gyfleoedd newydd o fewn yr economi creadigol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
52	1	1	54

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

6 Dadl Plaid Cymru – Byrddau Iechyd

Dechreuodd yr eitem am 15.54

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7046 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cyhoeddi'r adroddiad Adolygiad o Wasanaethau Mamolaeth Bwrdd Iechyd Cwm Taf ar 30 Ebrill 2019.
2. Yn nodi bod pryderon mawr ynghylch ansawdd gofal a threfniadau llywodraethu byrddau iechyd hefyd wedi cael eu codi yn yr adroddiadau canlynol:
 - a) Ymddiried mewn Gofal: Adolygiad annibynnol o Ysbyty Tywysoges Cymru ac Ysbyty Castell-nedd Port Talbot ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, 2014;
 - b) Ymchwiliad allanol Donna Ockenden i bryderon a godwyd ynghylch gofal a thriniaeth cleifion ar ward Tawel Fan, 2014; ac
 - c) Adolygiad Donna Ockenden o'r trefniadau llywodraethu sy'n ymwneud â gofalu am gleifion ar ward Tawel Fan, 2018.
3. Wedi colli hyder bellach yn y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol presennol yn Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r methiannau systemig a godwyd yn yr adroddiadau hyn, ac mewn adroddiadau eraill.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
23	0	31	54

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu popeth ar ol pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn derbyn argymhellion yr adroddiad ac yn cydnabod y trallod a'r trawma a achoswyd i deuluoedd;

Yn nodi'r camau sy'n cael eu cymryd i sicrhau gwelliannau ar unwaith ac yn barhaus i wasanaethau mamolaeth cyn Fwrdd Iechyd Cwm Taf; ac

Yn nodi'r camau sy'n cael eu cymryd i ganfod a mynd i'r afael ag unrhyw faterion llywodraethiant ehangach o fewn Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg ac ar draws GIG Cymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
30	0	24	54

Derbyniwyd gwelliant 1.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7046 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cyhoeddi'r adroddiad Adolygiad o Wasanaethau Mamolaeth Bwrdd Iechyd Cwm Taf ar 30 Ebrill 2019.
2. Yn derbyn argymhellion yr adroddiad ac yn cydnabod y trallod a'r trawma a achoswyd i deuluoedd;
3. Yn nodi'r camau sy'n cael eu cymryd i sicrhau gwelliannau ar unwaith ac yn barhaus i wasanaethau mamolaeth cyn Fwrdd Iechyd Cwm Taf; a
4. Yn nodi'r camau sy'n cael eu cymryd i ganfod a mynd i'r afael ag unrhyw faterion llywodraethiant ehangach o fewn Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg ac ar draws GIG Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
41	1	12	54

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

7 Dadl Plaid Cymru – Uno TATA Steel a ThyssenKrupp – Tynnwyd yn ôl

Tynnwyd yr eitem yn ôl

8 Dadl Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig – Gweithio Gartref

Dechreuodd yr eitem am 16.59

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7045 [Gareth Bennett \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi y cynhelir Wythnos Genedlaethol Gwaith Doeth rhwng dydd Sul 12 Mai a dydd Sadwrn 18 Mai 2019.
2. Yn credu bod gweithio gartref yn rhoi mwy o hyblygrwydd ar gyfer cyfrifoldebau teuluol, a bod iddo fanteision ehangach hefyd, megis llai o draffig a llygredd, gwaith mwy hygyrch i bobl anabl, a chadw costau adeiladau yn isel i fusnesau.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod gan bob corff cyhoeddus yng Nghymru ddyletswydd i gynnwys gweithio gartref yn y broses o gynllunio swyddi a recriwtio.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu strategaeth benodol ar gyfer gweithio gartref o fewn y prosiect sy'n olynu Superfast Cymru, er mwyn sicrhau nad yw pobl sy'n dymuno gweithio gartref yn cael eu rhwystro gan ddiffyg mynediad at fand eang.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
4	0	50	54

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Ym mhwynt 4, dileu:

“datblygu strategaeth benodol ar gyfer gweithio gartref o fewn y prosiect sy'n olynu Superfast Cymru, er mwyn

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
---------	--------	----------	----------

30	8	15	53
----	---	----	----

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn nodi bod yr Athro Sharon Clarke a Dr Lyn Holdsworth o Ysgol Fusnes Manceinion wedi datgan bod gweithwyr hyblyg, yn enwedig gweithwyr cartref, yn wynebu'r posibilrwydd o gynnydd mewn straen galwedigaethol o ganlyniad i ddwysáu gwaith, gwrthdaro â chyd-weithwyr, ac amharu ar lif gwybodaeth ac mae'n cydnabod yr angen i'r materion hyn gael eu hystyried wrth lunio polisiau yn y dyfodol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
45	1	8	54

Derbyniwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7045 [Gareth Bennett \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi y cynhelir Wythnos Genedlaethol Gwaith Doeth rhwng dydd Sul 12 Mai a dydd Sadwrn 18 Mai 2019.
2. Yn credu bod gweithio gartref yn rhoi mwy o hyblygrwydd ar gyfer cyfrifoldebau teuluol, a bod iddo fanteision ehangach hefyd, megis llai o draffig a llygredd, gwaith mwy hygyrch i bobl anabl, a chadw costau adeiladau yn isel i fusnesau.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod gan bob corff cyhoeddus yng Nghymru ddyletswydd i gynnwys gweithio gartref yn y broses o gynllunio swyddi a recriwtio.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau nad yw pobl sy'n dymuno gweithio gartref yn cael eu rhwystro gan ddiffyg mynediad at fand eang.
5. Yn nodi bod yr Athro Sharon Clarke a Dr Lyn Holdsworth o Ysgol Fusnes Manceinion wedi datgan bod gweithwyr hyblyg, yn enwedig gweithwyr cartref, yn wynebu'r posibilrwydd o gynnydd mewn straen galwedigaethol o ganlyniad i ddwysáu gwaith,

gwrthdaro â chyd-weithwyr, ac amharu ar lif gwybodaeth ac mae'n cydnabod yr angen i'r materion hyn gael eu hystyried wrth lunio polisiau yn y dyfodol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
43	10	1	54

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

9 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 17.29

Crynodeb o Bleidleisiau

10 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 17.34

NDM7040 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Y frwydr am fand eang gwell

Daeth y cyfarfod i ben am 17.59

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 14 Mai 2019